

Adoptada i proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides, Resolució 217 A (III), de 10 de desembre de 1948

Declaració Universal de Drets Humans

PREÀMBUL

Considerant que el reconeixement de la dignitat inherent i dels drets iguals i inalienables de tots els membres de la família humana és el fonament de la llibertat, la justícia i la pau en el món;

Considerant que el desconeixement i el menyspreu dels drets humans han originat actes de barbàrie que han ultratjat la consciència de la humanitat, i que s'ha proclamat, com l'aspiració més elevada de tota persona, l'adveniment d'un món on els éssers humans, alliberats del temor i la misèria, puguen fruir de llibertat d'expressió i de creença;

Considerant que és essencial que els drets humans siguin protegits per un règim de dret per tal que les persones no es vegin forçades, com a últim recurs, a la rebel·lió contra la tirania i l'opressió;

Considerant també que és essencial promoure l'establiment de relacions amistoses entre les nacions;

Considerant que els pobles de les Nacions Unides han ratificat en la Carta la seua fe en els drets humans fonamentals, en la dignitat i el valor de les persones, i en la igualtat de drets d'hòmens i dones, i que han decidit promoure el progrés social i millorar el nivell de vida dins d'un concepte de llibertat més ampli;

Considerant que els Estats membres s'han compromés a assegurar, en cooperació amb l'Organització de les Nacions Unides, el respecte universal i efectiu dels drets humans i les llibertats fonamentals, i

Considerant que una concepció comuna d'estos drets i llibertats té la màxima importància per al ple compliment d'este compromís,

L'Assemblea General

Proclama esta Declaració Universal de Drets Humans com l'ideal comú que s'ha d'aconseguir per a tots els pobles i nacions amb el fi que cada persona i cada institució, inspirant-se constantment en esta Declaració, promoguen, a través de l'ensenyament i l'educació, el respecte a estos drets i llibertats i asseguruen, amb mesures progressives nacionals i internacionals, el seu reconeixement i aplicació universals i efectius, tant entre els pobles dels Estats membres com entre els dels territoris que es troben sota la seua jurisdicció.

Article 1

Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i en drets i, dotats com estan de raó i de consciència, s'han de comportar fraternalment els uns amb els altres.

Article 2

Tota persona té tots els drets i llibertats proclamats en esta Declaració, sense cap distinció de raça, color, sexe, llengua, religió, opinió política o de qualsevol altra índole, origen nacional o social, fortuna, naixement o qualsevol altra condició.

A més, no s'ha de fer cap distinció basada en la situació política, jurídica o internacional del país o del territori del qual depenga una persona, tant si és un país independent com si està sota administració fiduciària, si no és autònom o està sotmés a qualsevol altra limitació de sobirania.

Article 3

Tota persona té dret a la vida, a la llibertat i a la seua seguretat.

Article 4

Ningú pot estar sotmés a l'esclavitud o la servitud. L'esclavitud i el tràfic d'esclaus estan prohibits en totes les seues formes.

Article 5

Ningú pot ser sotmés a tortures ni a penes o tractes cruels, inhumans o degradants.

Article 6

Tot ésser humà té dret, a tot arreu, al reconeixement de la seua personalitat jurídica.

Article 7

Totes les persones són iguals davant de la llei i tenen, sense cap distinció, dret a la mateixa protecció per la llei. Totes les persones tenen dret a una protecció igual contra qualsevol discriminació que infringisca esta Declaració i contra qualsevol incitació a tal discriminació.

Article 8

Tota persona té dret a un recurs efectiu davant dels tribunals nacionals competents que l'empare contra actes que violen els seus drets fonamentals reconeguts per la Constitució o per la llei.

Article 9

Ningú serà detingut, pres o desterrat arbitràriament.

Article 10

Tota persona té dret, en condicions de plena igualtat, a ser escoltada públicament i amb justícia per un tribunal independent i imparcial, per a determinar els seus drets i obligacions o per a examinar qualsevol acusació contra ella en matèria penal.

Article 11

1. Tota persona acusada d'un delictes té el dret a la presumpció d'innocència fins que no es prove la seua culpabilitat, segons la llei i en un juí públic en què se li hagen assegurat totes les garanties necessàries per a la seua defensa.
2. Ningú pot ser condemnat per actes o omissions que en el moment de cometre's no eren delictius d'acord amb el dret nacional o internacional. No es pot imposar tampoc cap pena superior a l'aplicable en el moment de cometre el delictes.

Article 12

Ningú pot ser objecte d'intromissions arbitràries en la seua vida privada, la seua família, el seu domicili o la seua correspondència, ni d'atacs al seu honor i a la seua reputació. Tota persona té dret a la protecció de la llei contra estos atacs o intromissions.

Article 13

1. Tota persona té dret a circular lliurement i a triar la seua residència en el territori d'un estat.
2. Tota persona té dret a eixir de qualsevol país, inclús del propi, i a tornar-hi.

Article 14

1. En cas de persecució, tota persona té dret a buscar asil en altres països i a beneficiar-se'n en qualsevol país.

2. Este dret no podrà ser invocat contra una persecució verdaderament originada per delictes comuns o per actes oposats als objectius i principis de les Nacions Unides.

Article 15

1. Tota persona té dret a una nacionalitat.
2. Ningú pot ser privat arbitràriament de la seua nacionalitat, ni del dret de canviar de nacionalitat.

Article 16

1. Totes les persones, a partir de l'edat núbil, tenen dret, sense cap restricció per motius de raça, nacionalitat o religió, a casar-se i fundar una família, i a fruit dels mateixos drets pel que fa al casament, durant el matrimoni i en la seua dissolució.
2. Només es podrà contraure matrimoni amb el lliure i ple consentiment dels futurs esposos.
3. La família és l'element natural i fonamental de la societat, i té dret a la protecció de la societat i de l'Estat.

Article 17

1. Tota persona té dret a la propietat, individualment i col·lectivament.
2. Ningú pot ser privat arbitràriament de la seua propietat.

Article 18

Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió. Este dret inclou la llibertat de canviar de religió o de creença, i també la llibertat de manifestar la religió o la creença de manera individual o col·lectiva, tant en públic com en privat, a través de l'ensenyament, la pràctica, el culte i l'observança.

Article 19

Tota persona té dret a la llibertat d'opinió i d'expressió. Este dret inclou el de no ser molestada a causa de les pròpies opinions, el d'investigar i rebre informacions i opinions, i el de difondre-les per qualsevol mitjà i sense límit de fronteres.

Article 20

1. Tota persona té dret a la llibertat de reunió i d'associació pacífiques.

2. Ningú pot ser obligat a pertànyer a una associació.

Article 21

1. Tota persona té dret a participar en el govern del seu país, directament o per mitjà de representants lliurement elegits.
2. Tota persona té dret, en condicions d'igualtat, a accedir a les funcions públiques del seu país.
3. La voluntat del poble és el fonament de l'autoritat del poder públic. Esta voluntat s'ha d'expressar a través d'eleccions autèntiques que s'han de celebrar periòdicament per sufragi universal i igual, i per vot secret o per un altre procediment equivalent que garantisca la llibertat del vot.

Article 22

Tota persona, com a membre de la societat, té dret a la seguretat social i a obtenir la satisfacció dels drets econòmics, socials i culturals, indispensables per a la seua dignitat i el lliure desenvolupament de la seua personalitat, a través de l'esforç nacional i la cooperació internacional, i d'acord amb l'organització i els recursos de cada país.

Article 23

1. Tota persona té dret al treball, a la lliure elecció de la seua ocupació, a condicions equitatives i satisfactòries de treball, i a la protecció contra l'atur.
2. Tota persona té dret a percebre, sense cap discriminació, el mateix salari per un treball igual.
3. Tota persona que treballa té dret a una remuneració equitativa i satisfactòria que li assegure, a ella i a la seua família, una existència d'acord amb la dignitat humana, i que ha de ser completada, si és necessari, amb altres mitjans de protecció social.
4. Tota persona té dret a crear sindicats i a sindicar-se per a defensar els seus interessos.

Article 24

Tota persona té dret al descans i al temps lliure, a una limitació raonable de la jornada de treball i a vacances periòdiques pagades.

Article 25

1. Tota persona té dret a un nivell de vida que li assegure, a ella i a la seua família, la salut i el benestar, i especialment l'alimentació, el vestir, l'habitatge, l'assistència mèdica i els servicis socials necessaris. També té dret a les assegurances en cas de desocupació, malaltia, incapacitat, viudetat, vellesa i altres casos de pèrdua dels seus mitjans de subsistència per circumstàncies independents de la seua voluntat.

2. La maternitat i la infància tenen dret a cures i assistència especials. Els xiquets i les xiquetes, tant si han nascut dins del matrimoni com si no, tenen dret a la mateixa protecció social.

Article 26

1. Tota persona té dret a l'educació. L'educació ha de ser gratuïta, almenys quant a la instrucció elemental i fonamental. La instrucció elemental és obligatòria; la instrucció tècnica i professional ha de ser generalitzada, i l'accés als estudis superiors ha de ser igual per a totes les persones, d'acord amb els mèrits respectius.

2. L'educació ha de tindre per objecte el ple desenvolupament de la personalitat humana i l'enfortiment del respecte als drets humans i a les llibertats fonamentals; ha d'afavorir la comprensió, la tolerància i l'amistat entre totes les nacions i grups ètnics o religiosos, i ha de fomentar les activitats de les Nacions Unides per al manteniment de la pau.

3. El pare i la mare tenen dret preferent de triar el tipus d'educació que s'ha de donar als seus fills.

Article 27

1. Tota persona té dret a participar lliurement en la vida cultural de la comunitat, a fruir de les arts i a prendre part en el progrés científic i beneficiar-se'n.

2. Tota persona té dret a la protecció dels interessos morals i materials que li corresponguen per raó de les produccions científiques, literàries o artístiques de què siga autora.

Article 28

Tota persona té dret a l'establiment d'un orde social i internacional en què els drets i les llibertats proclamats en esta Declaració es facen plenament efectius.

Article 29

1. Tota persona té deures respecte de la comunitat, ja que només en l'àmbit d'esta pot desenvolupar de manera plena i lliure la seua personalitat.

2. En l'exercici dels seus drets i de les seues llibertats, tota persona només està sotmesa a les limitacions establides per la llei amb l'única finalitat d'assegurar el reconeixement i el respecte dels drets i de les llibertats de les altres persones, i de complir les justes exigències de la moral, l'orde públic i el benestar general en una societat democràtica.

3. Estos drets i llibertats no podran mai ser exercits en oposició als objectius i principis de les Nacions Unides.

Article 30

Res en esta Declaració s'ha d'interpretar en el sentit que conferix cap dret a l'Estat, a un grup o una persona, per a mamprendre activitats o realitzar actes tendents a suprimir qualsevol dels drets i llibertats proclamats en esta Declaració.